

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.411.2.8.2024

Pani Joanna Świstak
Centrum Wczesnej Edukacji i Rozwoju
Niepubliczny Żłobek „Wesoła Gromadka”
ul. Bałtycka 3A
47-220 Kędzierzyn-Koźle

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/24/002 – Bezpieczeństwo podopiecznych placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech prowadzonych na terenie województwa opolskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centrum Wczesnej Edukacji i Rozwoju Niepubliczny Żłobek „Wesoła Gromadka” Joanna Świstak, ul. Bałtycka 3A, 47-220 Kędzierzyn-Koźle ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Joanna Świstak, Centrum Wczesnej Edukacji i Rozwoju Niepubliczny Żłobek „Wesoła Gromadka”, prowadząca działalność gospodarczą od 6 lipca 2015 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie warunków lokalowych spełniających wymogi określone dla żłobków 2. Zatrudnienie personelu spełniającego wymogi określone w obowiązujących przepisach
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do zakończenia czynności kontrolnych w jednostce), z uwzględnieniem okresu wcześniejszego, jeżeli ma związek z zakresem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Agnieszka Broszczak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/96/2024 z 3 października 2024 r. 2. Paweł Toczek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/105/2024 z 28 października 2024 r. (akta kontroli str. 1, 279, 371)

¹ Dalej: Żłobek.

² Dalej: Właścicielka żłobka.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W objętym kontrolą okresie Żłobek spełniał większość warunków określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełnić lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy⁵, oprócz braku zapewnienia minimalnej powierzchni pomieszczeń przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci.

Stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁶, wyjścia i drogi ewakuacyjne odpowiednio oznaczono, a wyłącznik przeciwpożarowy prądu był łatwo dostępny i oznakowany. Wbrew przepisom tego rozporządzenia nie przeprowadzono natomiast prób ewakuacyjnych, a wyznaczenia i oznakowania miejsca zbiórki osób ewakuowanych dokonano dopiero w trakcie trwania kontroli.

Ponadto, spełnienie wymagań przeciwpożarowych nie zostało potwierdzone decyzją Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej⁷, o której mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat trzech⁸.

Skład zatrudnionego w Żłobku personelu dostosowano do liczby uczęszczających dzieci, według norm określonych w ustawie o żłobkach. Pracownicy Żłobka posiadali kwalifikacje niezbędne do zatrudnienia na zajmowanych stanowiskach, uczestniczyli w cyklicznych szkoleniach z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz zostali poddani badaniom sanitarno-epidemiologicznym.

Stwierdzono jednak, że w przypadku sześciu pracowników Żłobka zaświadczenia o niekaralności tych osób zostały wystawione wcześniej niż trzy miesiące przed podjęciem zatrudnienia, a w sześciu przypadkach dopuszczono do pracy osoby, bez uprzedniego przedstawienia wymaganych zaświadczeń. Ponadto w przypadku czterech osób pracujących w Żłobku w okresie objętym kontrolą nie dokonano weryfikacji, czy osoby te figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w czterech przypadkach dokonano jej dopiero po rozpoczęciu pracy w Żłobku.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków lokalowych spełniających wymogi określone dla żłobków

Opis stanu faktycznego

1.1. Żłobek został wpisany do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle w dniu 28 sierpnia 2015 r.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2019 r., poz. 72. Dalej: rozporządzenie w sprawie wymagań lokalowych z 2014 r.

⁶ Dz.U. z 2023 r. poz. 822. Dalej: rozporządzenie w sprawie ochrony ppoż.

⁷ Dalej: Komendant PPSP.

⁸ Dz. U. z 2024 r., poz. 338, ze zm. Dalej: ustawa o żłobkach.

⁹ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

W dniu 6 lipca 2015 r. właścicielka żłobka zawarła umowę najmu¹⁰ na podstawie, której uzyskała tytuł prawny do budynku opieki żłobkowo-przedszkolnej (lokal) o łącznej powierzchni użytkowej 231,56 m², z przeznaczeniem na działalność świadczenia opieki żłobkowo-przedszkolnej. W budynku tym prowadzono Żłobek.

(akta kontroli str. 76-86, 277-284)

Zgodnie z opinią Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kędzierzynie-Koźlu¹¹ z 26 sierpnia 2015 r., Żłobek spełniał wymagania sanitarno-lokalowe określone w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań lokalowych z 2014 r. W uzasadnieniu opinii wskazano, że powierzchnia pomieszczeń przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci określa limit miejsc tylko dla 54 dzieci przebywających w placówce do 5 godzin lub dla 48 dzieci przebywających w placówce dłużej niż 5 godzin. Wydanie przedmiotowej opinii było poprzedzone kontrolą, przeprowadzoną w placówce 25 sierpnia 2015 r.

(akta kontroli str. 95, 314-327)

W wyniku dokonanych w ramach czynności kontrolnych oględzin¹² ustalono, że budynek Żłobka składał się z 13 pomieszczeń: trzech sal zabaw, każdej o powierzchni około 45 m², holu, korytarza, szatni dla dzieci, pomieszczenia biurowego, pomieszczenia dla personelu, zmywalni naczyń i kuchni, pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla dzieci oraz odrębnego pomieszczenia dla dorosłych, a także pomieszczenia gospodarczego. W pomieszczeniach Żłobka zapewniono dzieciom możliwość odpoczynku i spożywania posiłków. Ponadto ustalono, że lokal i jego wyposażenie spełniały wymagania ujęte w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań lokalowych z 2014 r., w tym m.in.:

- a/ wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci wynosiła co najmniej 2,5 m,
- b/ w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych podłogi i ściany zostały wykonane w sposób umożliwiający łatwe utrzymanie czystości, a ściany do wysokości co najmniej 2 m pokryte zostały materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci,
- c/ zapewniono dostęp do miski ustępowej oraz urządzeń sanitarnych z ciepłą, bieżącą wodą,
- d/ pościel i leżaki zostały oznakowane i przypisane do konkretnego dziecka oraz były odpowiednio przechowywane,
- e/ zabezpieczono instalację elektryczną przed dostępem dzieci,
- f/ w pomieszczeniach zapewniono temperaturę powyżej 20° C,
- g/ miejsca do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości zabezpieczono przed dostępem dzieci,
- h/ wyposażenie posiadało atesty i certyfikaty, a meble były dostosowane do wymagań ergonomii,
- i/ zabawki spełniały wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadały oznakowania CE,
- j/ apteczka została wyposażona w podstawowe środki opatrunkowe.

¹⁰ Wraz z aneksami z dnia: 30 sierpnia 2021 r. 3 sierpnia 2023 r. oraz 1 maja 2024 r.

W umowie najmu ustalono, że w trakcie trwania stosunku najmu najemca zobowiązał się m.in. do:
a/ utrzymania obszaru nieruchomości wspólnej przylegającej do lokalu w należytym porządku i czystości z uwzględnieniem obowiązków wynikających z przepisów państwowych i lokalnych,
b/ przestrzegania zasad i przepisów ochrony przeciwpożarowej (w tym ponoszenia odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa pożarowego w obszarze najmowanym) oraz
c/ gromadzenia odpadów komunalnych w sposób selektywny zgodnie z wymogami miejscowymi.

¹¹ Dalej: PPIS.

¹² W dniu 18 listopada 2024 r.

Ponadto, zgodnie z § 4 ww. rozporządzenia podopiecznym zapewniono możliwość bezpośredniego wyjścia na teren otwarty wyposażony w urządzenia do zabaw, niedostępny dla osób postronnych.

Uwzględniając dane dotyczące powierzchni każdej z trzech sal, w których przebywały dzieci (każda po około 45 m²) oraz dane w zakresie liczby dzieci zapisanych do Żłobka i przypisanych do poszczególnych sal stwierdzono, że w Żłobku nie została zapewniona wymagana powierzchnia pomieszczeń przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci, co szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 285-286, 311-313, 332-360)

W latach 2021-2024 budynek podlegał kontrolom, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹³, tj.:

a/ rocznym ogólnobudowlanym (protokoły kontroli z 31 sierpnia 2023 r. oraz z 1 września 2024 r.),

b/ okresowej, co najmniej raz na pięć lat (protokół kontroli z 1 września 2024 r.),

c/ rocznym przewodów kominowych (protokół kontroli z 26 października 2022 r., 29 sierpnia 2023 r. i z 21 października 2024 r.),

d/ rocznym instalacji gazowych (protokół z przeglądu rocznego kotła gazowego z 15 października 2021 r., 23 września 2022 r., 6 października 2023 r. i z 29 października 2024 r.),

e/ instalacji elektrycznej (protokoły kontroli z 17 października 2023 r., 10 listopada 2023 r. i 15 listopada 2024 r.).

W 2023 r. dokonano: pomiaru natężenia oświetlenia podstawowego i awaryjnego, pomiaru stanu izolacji kabli i przewodów, sprawdzenia warunków samoczynnego wyłączenia zasilania w sieci TN-S, badania wyłączników różnicoprądowych w instalacjach nN, pomiaru ciągłości uziemienia ochronnego lub roboczego, weryfikacji działania wyłączników przeciwpożarowych prądu.

W 2024 r. dokonano weryfikacji działania wyłączników przeciwpożarowych prądu, badania wyłączników różnicoprądowych w instalacjach nN oraz pomiaru natężenia oświetlenia awaryjnego.

W protokole z okresowej kontroli przewodów kominowych z 29 sierpnia 2023 r. sformułowane zostały dwa zalecenia dotyczące niedziałającego wentylatora w łazience i sali nr 1 oraz braku nawiewu w pomieszczeniu gospodarczym z kotłem gazowym (zalecenia te zostały sformułowane również w protokole kontroli z 2022 r.). W protokole z okresowej kontroli przewodów kominowych z 21 października 2024 r. wskazano, że przewody kominowe są utrzymane w dobrym stanie technicznym, natomiast w części dotyczącej zakresu niewykonanych zaleceń odwołano się do protokołu z poprzedniej kontroli. W pozostałych przypadkach przeprowadzonych kontroli nie sformułowano zaleceń pokontrolnych.

Właścicielka żłobka w sprawie wykonania zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wyniku ww. kontroli przewodów kominowych (usunięcia usterek) wyjaśniła, że (...) *Wentylator elektryczny łazienkowy zgodnie z sugestią kominiarza został usunięty i zastąpiony kratką wentylacyjną, wentylatorek w sali nr 1 – usterka naprawiona, w ostatnim protokole z 2024 r. nie było już o tym wzmianki. W okresie wiosennym zaplanowano wykonanie nawiewu w pomieszczeniu gospodarczym, w którym zlokalizowany jest kocioł gazowy.*

W zakresie pozostałych kontroli z okresu objętego kontrolą właścicielka żłobka wyjaśniła, że (...) *brak okresowych protokołów kontroli (...) wynika z braku możliwości*

¹³ Dz. U. z 2023 r., poz. 682, ze zm. Dalej: ustawa Prawo budowlane.

uzyskania ich od zmarłego właściciela budynku przy ul. Bałtyckiej 3a, który dbał o prowadzenie w/w kontroli/przeglądów.

(akta kontroli str. 32, 43-51, 55, 60, 246-270, 361-367, 370)

W budynku nie były widoczne braki i uszkodzenia mogące wskazywać na jego zły stan techniczny (np. pęknięcia ścian, ubytki, rozwarstwienia przewodów kominowych, luźne elementy pokrycia dachowego, gzymsów, rynien, ubytki stopni).

(akta kontroli str. 332, 352-353)

Stosownie do wymogów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹⁴, budynek Żłobka znajdował się poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości¹⁵ oraz był dostępny dla osób niepełnosprawnych.

Dojście i dojazd do budynku umożliwiały dostęp do drogi publicznej, co odpowiadało wymogom § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia. W pomieszczeniach Żłobka zapewniono naturalne oświetlenie, a na jego terenie wydzielono miejsce służące do czasowego gromadzenia i segregacji odpadów. Zapewniono również właściwe ogrodzenie budynku, zgodnie z wymogiem § 41 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych budynków, które nie stwarzało zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i zwierząt.

(akta kontroli str. 332, 336, 347-352, 370, 383-402)

1.2. W projekcie budowlanym obejmującym budowę budynku opieki żłobkowo-przedszkolnej w Kędzierzynie-Koźlu ul. Bałtycka¹⁶ w zakresie ochrony przeciwpożarowej określono, że:

a/ budynek kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ZLII o klasie odporności pożarowej D oraz stanowi jedną strefę pożarową;

b/ w przedmiotowym budynku oraz w budynkach sąsiednich nie występują pomieszczenia oraz strefy zagrożenia wybuchem;

c/ zaopatrzenie do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi istniejący hydrant zewnętrzny w ciągu ul. Bałtyckiej w odległości 43 m i 38 m;

d/ długość dróg ewakuacyjnych z najdalszego miejsca, w którym może przebywać dziecko do wyjścia ewakuacyjnego wynosi:

- z sali nr 3 do elewacji tylnej – 6,70 m,

- z sali nr 2 do elewacji tylnej – 6,70 m,

- z sali nr 1 do elewacji bocznej – 5,00 m,

- z WC dla dzieci do elewacji tylnej – 13,00 m;

e/ do wykończenia wewnątrz zostaną użyte materiały niepalne, niezapalne i trudno zapalne, których produkty rozkładu termicznego nie są bardzo toksyczne i intensywnie dymiące; ponadto na drogach ewakuacyjnych zabroniono stosowania materiałów łatwopalnych;

f/ budynek należy wyposażać w przeciwpożarowy wyłącznik prądu zlokalizowany w pobliżu wejścia głównego lub głównego przyłącza sieciowego i odpowiednio oznakowany;

g/ przewidziano instalację wodociągową przeciwpożarową z punktem poboru wody do celów przeciwpożarowych, tj. hydrantem HP25 na korytarzu, z węzłem półsztywny;

h/ budynek należy wyposażać w gaśnice – gaśnice proszkowe wypełnione proszkiem ABC o masie 2kg na każde 100 m² powierzchni obiektu;

i/ drogi pożarowe – z drogi gminnej ul. Bałtycka.

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1225, dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych budynków.

¹⁵ Potwierdzono w wyniku oględzin w dniu 18 listopada 2024 r.

¹⁶ Metryka projektu z 18 stycznia 2014 r.

Dla ww. budynku Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Kędzierzynie-Koźlu¹⁷ wydał w dniu 21 lipca 2015 r. stanowisko w sprawie zgodności wykonania obiektu¹⁸ z projektem budowlanym, w związku z art. 56 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo budowlane. W stanowisku tym ww. organ stwierdził zgodność wykonania budynku z projektem budowlanym z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej. Decyzją z 27 lipca 2015 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w powiecie Kędzierzyńsko-Kozielskim udzielił pozwolenia na użytkowanie ww. budynku.

(akta kontroli str. 287-291, 399-402)

Właścicielka żłobka oświadczyła, że od momentu budowy żłobka przy ulicy Bałtyckiej 3a w Kędzierzynie-Koźlu, czyli od 2015 roku, nie były wykonywane żadne przebudowy, rozbudowy, ani gruntowne remonty budynku, w którym funkcjonuje żłobek.

(akta kontroli str. 243)

W okresie objętym kontrolą Żłobek nie posiadał opinii/decyzji Komendanta PPSP potwierdzającej spełnienie wymogów przeciwpożarowych, o której mowa w art. 25 ust. 2 ustawy o żłobkach, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 372-373, 377, 411-427)

Stosownie do wymogów rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż, wyjścia i drogi ewakuacyjne odpowiednio oznaczono i nie były one zmniejszone poprzez m.in. elementy wyposażenia lub inne przechowywane rzeczy¹⁹. Dojazd pożarowy nie był w żaden sposób ograniczony, a wyłącznik przeciwpożarowy prądu był łatwo dostępny i oznakowany. Natomiast wbrew wymogom ww. rozporządzenia nie wyznaczono i nie oznakowano miejsca zbiórki osób ewakuowanych oraz nie przeprowadzano w kontrolowanym okresie prób ewakuacyjnych, co stanowiło nieprawidłowość opisaną w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 332-347, 354, 375-381, 411-412)

Właścicielka żłobka przedłożyła protokoły poddawania nw. urządzeń przeciwpożarowych corocznym przeglądom technicznym i konserwacyjnym:

a/ sprzętu gaśniczego (jedna gaśnica proszkowa GP6xABC o wadze 6 kg) – kontrola w dniu 9 października 2024 r.,

b/ hydrantu wewnętrznego zlokalizowanego na korytarzu – badanie z 5 października 2024 r.,

c/ dwóch przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz instalacji oświetlenia ewakuacyjnego – protokoły z 17 października 2023 r. i z 15 listopada 2024 r.

W wyniku tych kontroli nie zostały stwierdzone nieprawidłowości.

Właścicielka żłobka w sprawie pozostałych kontroli takich urządzeń przeprowadzonych w latach 2021-2023 wyjaśniła, że (...) *Urządzenia przeciwpożarowe, tj. hydrant i gaśnica znajdujące się w placówce żłobkowej co roku były poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych. Urządzenia te były za każdym razem odpowiednio oznakowane specjalnymi kontrolkami z datą przeglądu, natomiast protokoły były w posiadaniu właściciela budynku, tak zostało to uzgodnione pomiędzy stronami mimo zapisów w umowie najmu. (...) Co do przeciwpożarowych wyłączników prądu zgodnie z ustaleniami dotyczącymi konserwacji urządzeń elektrycznych, tak jak w przypadku gaśnicy i hydrantu przeglądy te również dokonywał właściciel budynku, jednak jak*

¹⁷ Dalej: Komendant PPSP.

¹⁸ Budynek opieki żłobkowo-przedszkolnej przy ul. Bałtyckiej 3a w Kędzierzynie-Koźlu na dz. nr 1917/4, 1917/3.

¹⁹ Ustalono w wyniku oględzin w dniu 18 listopada 2024 r.

w przypadku poprzednich urzędzeń nie mam dostępu do dokumentów z lat poprzedzających śmierć Pana (...). Nie zostały mi przekazane protokoły z tych konserwacji.

(akta kontroli str. 48, 264-266, 292-293, 362-365, 373-374, 377, 381)

Obecna właścicielka budynku, w którym funkcjonuje Żłobek złożyła oświadczenie, że (...) W związku z prowadzoną kontrolą w podmiocie (...) Niepubliczny Żłobek „Wesoła Gromadka” ul. Bałtycka 3A 47-220 Kędzierzyn-Koźle (...) oświadczam, że budynek, w którym w/w podmiot prowadzi działalność gospodarczą, został nabyty w formie spadku po zmarłym ojcu (...) i nie posiadam dokumentacji dotyczącej tego budynku zgromadzonej przez zmarłego do dnia 26 lipca 2023 r., tj. daty jego śmierci.

(akta kontroli str. 382)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Liczba dzieci w poszczególnych grupach była niedostosowana do powierzchni pomieszczeń przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci²⁰, co stanowiło naruszenie § 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymagań lokalowych z 2014 r. Ponadto, liczba dzieci zapisanych do Żłobka przewyższała liczbę dzieci określoną w opinii PPIS z 26 sierpnia 2015 r., zgodnie z którą powierzchnia pomieszczeń przeznaczona na zbiorowy pobyt dzieci wyznaczała limit miejsc tylko dla 54 dzieci przebywających w placówce do pięciu godzin lub 48 dzieci przebywających w placówce dłużej niż pięć godzin.

Na dzień 15 października 2024 r. do Żłobka było zapisanych 54 dzieci, w tym 48 powyżej pięciu godzin oraz sześcioro do pięciu godzin. Do każdej z trzech sal przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci²¹ było przyporządkowanych 18 dzieci, w tym 16 powyżej pięciu godzin i dwoje dzieci do pięciu godzin.

(akta kontroli str. 285-286, 311-313, 329-332)

Zgodnie z ww. przepisem, powierzchnia każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od trzech do pięciorga dzieci wynosić powinna co najmniej 16 m², a w przypadku liczby dzieci większej niż pięć, powierzchnię tę należy odpowiednio zwiększyć dla każdego kolejnego dziecka o co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekraczał pięć godzin dziennie lub 2,5 m², jeśli czas pobytu był dłuższy.

Właścicielka żłobka wyjaśniła, że (...) Byłam przekonana, że liczba dzieci w stosunku do metrażu pomieszczeń jest prawidłowa. Dotychczas przeprowadzone corocznie w Żłobku kontrole przez Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle i Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kędzierzynie-Koźlu nie zakwestionowały liczby zapisanych dzieci w stosunku do metrażu pomieszczeń. Ponadto co miesiąc do Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle wysyłana jest lista zapisanych dzieci ze wskazaniem liczby dzieci i czasu ich przebywania w placówce na potrzeby uzyskanej dotacji celowej. Również w tym przypadku pracownicy Urzędu nie zakwestionowali liczby dzieci. Ponadto wyjaśniła, że (...) W przypadku połączenia Sali nr 2 i 3 (podniesienie rolety tworzy się jedno duże pomieszczenie, które zgodnie z przepisami może pomieścić 35 dzieci powyżej 5 godzin. W przypadku odrębnych sal do jednej Sali można przyporządkować 16 dzieci powyżej 5 godzin.

(akta kontroli str. 329-331)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że przyjmując wyżej wymienioną metodologię przypisania dzieci do poszczególnych sal, w tym poprzez połączenie Sali nr 2 i 3 liczba wszystkich dzieci przyjętych do Żłobka

²⁰ Sale nr 1, 2 i 3.

²¹ Każda o powierzchni około 45 m².

według stanu na 15 października 2024 r. i tak przekracza liczbę dopuszczalną przez przepisy rozporządzenia w sprawie wymagań lokalowych z 2014 r.

Ponadto w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK uzyskano informacje od PPIS w zakresie dotyczącym spełnienia przez Żłobek wymagań ujętych w ww. opinii w przedmiocie zapewnienia odpowiedniej powierzchni pomieszczeń do liczby dzieci według stanu na dzień 15 października 2024 r. PPIS poinformował, że (...) *W przypadku dzieci przebywających powyżej 5 godzin dziennie maksymalna dozwolona liczba dzieci wynosi 48 dzieci, co całkowicie wyczerpuje dopuszczalną ilość na danej powierzchni. Dodanie do tej liczby kolejnych 6 dzieci nawet przebywających krócej (do 5 godzin dziennie), skutkuje przekroczeniem wymogów określonych przepisami.*

(akta kontroli str. 314-325)

Zdaniem NIK, zgodnie z ww. przepisem, każde z pomieszczeń przeznaczonych na zbiorowy pobyt dzieci powinno odpowiadać wymaganiom w zakresie zapewnienia powierzchni w stosunku do przypadającej liczby dzieci. Organizując pracę żłobka należy zatem dostosować liczbę dzieci w grupach do możliwości lokalowych i wymagań określonych w obowiązujących w tym zakresie przepisach, zapewniając im odpowiednią powierzchnię przeznaczoną do zabawy, a także odpoczynku.

2. W związku z utworzeniem Żłobka, który rozpoczął działalność z dniem 28 sierpnia 2015 r., spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych nie zostało potwierdzone pozytywną opinią komendanta powiatowego (miejskiego) powiatowej straży pożarnej, o której mowa w art. 25 ust. 2 ustawy o żłobkach, ani decyzją tego organu, o której mowa w ww. przepisie w aktualnym, tj. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2018 r.

(akta kontroli str. 372-373, 377)

Właścicielka żłobka wyjaśniła, że (...) *Tworząc żłobek dokonano zgłoszenia do Państwowej Straży Pożarnej w Kędzierzynie-Koźlu w celu uzyskania pozwolenia na użytkowanie nowo wybudowanego budynku opieki żłobka przy ul. Bałtyckiej 3a w Kędzierzynie-Koźlu. Czynności kontrolne wykonano w dniu 17 lipca 2015 r., które opisano w protokole PZ.5564.14.2015. Po w/w kontroli wydano stanowisko nie wnoszące sprzeciwu, ani uwag w sprawie uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu żłobka w świetle przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej. Podczas kontroli funkcjonariusz pożarnictwa nie wspomniał, że muszą osobiście na swoje nazwisko uzyskać decyzję/opinię komendanta w świetle art. 25 (...). W związku z powyższym wystąpię do komendanta powiatowego PSP o przeprowadzenie czynności kontrolno-rozpoznawczych, w celu wydania decyzji/opinii w świetle art. 25.*

(akta kontroli str. 372-373, 377)

W trybie art. art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK uzyskano informację od Komendanta PPSP, że Żłobek nie występował o wydanie decyzji, jak i opinii potwierdzającej spełnienie wymagań przeciwpożarowych dla budynku, w którym funkcjonuje.

(akta kontroli str. 411-427)

Odnosząc się do wyjaśnień właścicielki żłobka, Najwyższa Izba Kontroli zauważyła, że przepisy prawa jednoznacznie wskazują na konieczność uzyskania decyzji Komendanta PPSP, a przed 1 stycznia 2018 r. opinii tego organu w zakresie spełnienia przez Żłobek wymagań przeciwpożarowych zgodnie z wymogiem ujętym w ustawie o żłobkach.

3. W latach 2021-2024 w Żłobku nie przeprowadzano próbnych ewakuacji, o których mowa w §17 rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż.

Zgodnie z ww. przepisem ust. 1 właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu. Natomiast zgodnie z ust. 2 w przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, internatów, domów studenckich, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać - co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

Zgodnie z umową najmu budynku zawartą w dniu 6 lipca 2015 r. przez właścicielkę żłobka, w § 6 ust. 2 zawarto postanowienie zobowiązujące najemcę do przestrzegania zasad i przepisów ochrony przeciwpożarowej, w tym ponoszenia odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa pożarowego na obszarze najmowanym. Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 4 i pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej²², właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową jest obowiązany zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji oraz ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia. Tym samym to na najemcy budynku spoczywał obowiązek zapewnienia przeprowadzania próbnych ewakuacji, o których mowa w §17 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

(akta kontroli str. 76, 79, 378-381)

Właścicielka żłobka wyjaśniła, że (...) *W latach 2021-2024 nie przeprowadzano próbnej ewakuacji przeciwpożarowej wraz ze Strażą Pożarną (...). Jednocześnie nadmieniam, iż co roku natomiast zapraszano do placówki żłobkowej Straż Pożarną w celu przedstawienia dzieciom specyfikacji zawodu strażaka, możliwości zobaczenia z bliska umundurowania, samochodu strażackiego oraz pogadanki na temat ewakuacji właśnie, czy też zagrożeń pożarniczych. Ponadto wyjaśniła, że (...) Tematem poruszonym na spotkaniach, które odbywały się cyklicznie co roku, często było omówienie zasad działania, jakie należy podjąć w razie zagrożenia pożarowego. Dzieci i pracownicy zapoznawani byli ogólnie jak wygląda plan ewakuacyjny, opowiadano i pokazywano m.in. gdzie znajdują się wyjścia ewakuacyjne dodatkowo oświetlone oraz gdzie udać się w razie pożaru. Doświadczeni strażacy opowiadali o zagrożeniach pożarowych oraz jak zachowywać się w trakcie takiego zdarzenia i jakie czynności powinny być po kolei wykonywane (...).*

(akta kontroli str. 378-381)

4. W Żłobku nie wyznaczono miejsca zbiórki osób w przypadku ewakuacji wraz z prawidłowym jego oznakowaniem i utrzymaniem. Było to niezgodne z § 4 ust. 2 pkt 4 lit f rozporządzenia w sprawie ochrony ppoż, zgodnie z którym właściele, zarządcy lub użytkownicy budynków, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych, oznakowują znakami zgodnymi z Polskimi Normami miejsca zbiórki do ewakuacji.

(akta kontroli str. 332, 354, 375-377, 379-381)

Właścicielka żłobka wyjaśniła, że (...) *Zlecono wykonanie i wyznaczenie miejsca zbiórki ewakuacyjnej – w trakcie realizacji. Ponadto poinformowała, że (...) W dniu 25 listopada 2024 r. została zainstalowana tabliczka z miejscem zbiórki ewakuacyjnej w ogrodzie na tyłach budynku żłobka.*

(akta kontroli str. 411-412)

²² Dz. U. z 2024 r. poz. 275, ze zm. Dalej: ustawa o ochronie przeciwpożarowej.

OCENA CZĄSTKOWA

W kontrolowanym okresie Żłobek spełniał większość wymogów sanitarno-lokalowych, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie wymagań lokalowych z 2014 r., oprócz warunku dostosowania liczby dzieci w grupach do powierzchni pomieszczeń przeznaczonych na ich zbiorowy pobyt.

Budynek, w którym prowadzono Żłobek został także poddany okresowym kontrolom stanu technicznego, o których mowa w ustawie Prawo budowlane.

W związku z utworzeniem Żłobka nie uzyskano wymaganej opinii ani decyzji Komendanta PPSP potwierdzającej spełnienie wymagań przeciwpożarowych. Ponadto nie przeprowadzano w kontrolowanym okresie prób ewakuacyjnych, a wyznaczenie i oznakowanie miejsca zbiórki osób ewakuowanych dokonano dopiero w trakcie trwania kontroli.

2. Zatrudnienie personelu spełniającego wymogi określone w obowiązujących przepisach

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2021-2024²³, zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o żłobkach, pracą Żłobka kierował Dyrektor, spełniający wymagania w zakresie posiadanego wykształcenia oraz doświadczenia zawodowego. Każdy z 13²⁴ pracowników zatrudnionych w kontrolowanym okresie w Żłobku posiadał kwalifikacje określone w art. 16 ust. 1-2 ww. ustawy w zakresie wykształcenia oraz doświadczenia, niezbędne do zajmowania stanowiska opiekuna.

(akta kontroli str. 2-5, 223-226, 403-405)

2.2. Zgodnie z wymogiem art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy o żłobkach, w Żłobku zapewniono zatrudnienie odpowiedniej liczby opiekunów, która była dostosowana do liczby dzieci uczęszczających do Żłobka w latach objętych kontrolą.

(akta kontroli str. 227-234)

2.3. W kontrolowanym okresie zapewniono wszystkim opiekunom w Żłobku udział w szkoleniach z zakresu udzielania dziecku pierwszej pomocy, zgodnie z wymogiem art. 18a ust. 1 ustawy o żłobkach.

(akta kontroli str. 403-405)

Opiekunowie w Żłobku, zgodnie z art. 16 ust. 4 ww. ustawy, aktualizowali wiedzę i umiejętności w zakresie usług opieki i wczesnej edukacji dzieci w wieku do lat 3. W tym zakresie w latach objętych kontrolą Żłobek zapewnił udział opiekunom w następujących szkoleniach: a/ „Żłobki na Opolszczyźnie – formy opieki nad dziećmi do lat 3”, b/ „Opiekunki żłobkowe dzieciom i rodzicom”- szkolenie w zakresie praktycznego nauczania twórczych zabaw, które umożliwiają rozwijanie dziecięcej wrażliwości zmysłowej, c/ „Rozwijanki – Maluchy na cztery pory roku” – szkolenie z zabaw dziecięcych oraz d/ „Chusta animacyjna i inne pomoce w pracy z dziećmi” – ćwiczenia wyciszające w pracy z dziećmi²⁵.

(akta kontroli str. 2-6, 106, 113-114, 235-237)

2.4. W latach 2021-2024 opieka nad dziećmi w Żłobku nie była sprawowana przez wolontariuszy.

(akta kontroli str. 7, 223-226, 235)

2.5. W kontrolowanym okresie podmiot prowadzący Żłobek zapewnił zatrudnienie pielęgniarki zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy o żłobkach. W zawartej

²³ Stan na 15 września 2024 r.

²⁴ W latach 2021-2024 (do 15 września) zatrudnionych było łącznie 13 opiekunów, z czego z pięcioma wygasł stosunek pracy.

²⁵ W formie webinarów.

umowie zlecenia powierzony zakres czynności obejmował m.in. wstępną ocenę stanu zdrowia dzieci.

(akta kontroli str. 2-5, 8-9, 223-226, 235-236)

2.6. W latach objętych kontrolą opiekę nad dziećmi w wieku do lat trzech sprawowało 13 opiekunek. Dla ośmiu aktualnie zatrudnionych w Żłobku²⁶ przedłożono ważne badania sanitarno-epidemiologiczne, natomiast w przypadku pozostałych pięciu opiekunek, z którymi stosunek pracy wygasł w okresie objętym kontrolą właścicielka żłobka oświadczyła w dniu 21 października 2024 r., że osoby te (...) *zatrudnione w latach 2021-2024 każdorazowo przedstawiały książeczki sanepidowskie zawierające aktualne wpisy. Jednak ze względu na zakończenie zatrudnienia, w kontrolowanym okresie w placówce żłobka Wesoła Gromadka, książeczki te zostały zwrócone w/w pracownikom. Nie sporządzono kopii powyższych dokumentów.*

W toku kontroli NIK przedłożono dla czterech z ww. pięciu osób kopie ważnych w okresie zatrudnienia badań sanitarno-epidemiologicznych.

(akta kontroli str. 211-222, 403-405)

W latach 2021-2024²⁷ w Żłobku zatrudniono łącznie 21 pracowników. Spośród tych osób, dziewięć - stosownie do art. 15 ust. 4 i 5 ustawy o żłobkach - przedstawiło wymagane zaświadczenie o niekaralności.

W pozostałych 12 przypadkach zatrudnienie nastąpiło z naruszeniem art. 15 ust. 4-5 ustawy o żłobkach, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Ponadto tylko w przypadku 13 osób, przed zatrudnieniem dokonano weryfikacji, czy osoby te nie figurowały w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. Brak weryfikacji w pozostałych czterech przypadkach, jak też dokonanie jej już po rozpoczęciu pracy w Żłobku w czterech przypadkach, stanowiło nieprawidłowość opisaną w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 403-410)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wbrew wymogom art. 15 ust. 5 ustawy o żłobkach w badanym okresie²⁸ w Żłobku zostało zatrudnionych dziewięć osób, które przed nawiązaniem stosunku pracy przedstawiły zaświadczenie o niekaralności, wystawione wcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pracy (sześć przypadków)²⁹ lub też przedłożyły zaświadczenie wydane już po podjęciu zatrudnienia (trzy

²⁶ Stan na 15 września 2024 r.

²⁷ Stan na 15 września 2024 r.

²⁸ Od 2021 r. do 2024 r. (do 15 września).

²⁹ I tak: 1/ J.T. – zatrudniona od 1 kwietnia 2021 r. jako opiekunka (w okresie od 1 października 2020 r. do 31 marca 2021 r. odbywała staż w Żłobku), przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 20 października 2020 r. i 8 listopada 2024 r. (w toku kontroli); 2/ L.A. – zatrudniona od 1 września 2021 r. do 31 sierpnia 2022 r. jako woźna/pomoc przy dzieciach, a następnie od 13 maja 2024 r. jako woźna/pomoc przy dzieciach, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 15 lutego 2021 r., 25 listopada 2021 r. i 19 listopada 2024 r. (w toku kontroli). W okresie od 1 marca 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r. odbywała staż w Żłobku; 3/ M.F. – zatrudniona od 6 maja 2024 r. jako opiekunka, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 12 listopada 2020 r. i 18 listopada 2024 r. (w toku kontroli); 4/ A.R. – zatrudniona od 2 lutego 2024 r. do 8 maja 2024 r. jako opiekunka, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 25 września 2023 r.; 5/ D.J. – zatrudniona od 2 września 2024 r. jako woźna/pomoc przy dzieciach, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 6 lutego 2024 r. i 6 listopada 2024 r. (w toku kontroli). W okresie od 1 marca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r. odbywała staż w Żłobku. 6/ J.M. – zatrudniona od 21 grudnia 2023 r. do 31 stycznia 2024 r. jako woźna/pomoc przy dzieciach, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 21 sierpnia 2023 r.

przypadki)³⁰. Ponadto, w jednym przypadku osoby zatrudnionej 1 września 2020 r. (jako woźna, a następnie od 1 maja 2023 r. jako opiekunka), zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej zostało przedłożone 10 listopada 2022 r., a w dwóch przypadkach nie przedłożono ww. zaświadczenia w związku z zatrudnieniem w Żłobku³¹.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 5 ww. ustawy, osoba zatrudniona do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku, w tym: dyrektor żłobka, opiekun, pielęgniarka, położna, wolontariusz lub inna osoba, przed podjęciem zatrudnienia przedstawia zaświadczenie o niekaralności, wystawione nie wcześniej niż trzy miesiące przed rozpoczęciem pracy.

(akta kontroli str. 403-410)

Właścicielka żłobka wyjaśniła, że w jednym z ww. przypadków (...) *Nie byłam świadoma, że osoby nie pracujące z dziećmi muszą mieć na moment zatrudnienia (...) zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej Krajowego Rejestru Karnego*. Odnośnie czterech przypadków wyjaśniła, że (...) *Byłam przekonana, że ww. zaświadczenia uzyskane w związku z rozpoczęciem stażu w żłobku i dalszym zatrudnieniem po zakończeniu stażu są wystarczające*. W sprawie dwóch przypadków wyjaśniła, że osoby te przed podjęciem zatrudnienia w Żłobku były zatrudnione w innym żłobku i posiadały zaświadczenia z tego okresu oraz, że (...) *Byłam przekonana o braku konieczności ponownego pozyskania ww. zaświadczeń ze względu na ciągłość wykonywanej pracy w tym okresie*. Właścicielka żłobka odnośnie dwóch przypadków wyjaśniła, że osoby te (...) *przed zatrudnieniem złożyły wniosek o wypis z rejestru karnego. Ze względu na dużą liczbę zgłoszeń uzyskanie zaświadczenia przedłużyło się (...)*. W jednym przypadku opóźnienie dotyczące przekazania zaświadczenia (...) *wynikało z napotkanych przez Panią (...) problemów dotyczących błędnie założonego profilu zaufanego niezbędnego do uzyskania zaświadczeń*.

Odnośnie dwóch przypadków braku przedłożenia zaświadczenia o niekaralności w związku z zatrudnieniem, właścicielka żłobka wyjaśniła, że w jednym z nich Pani (...) *przed zatrudnieniem poinformowała, że pracując jako pielęgniarka w związku z wykonywanym zawodem w placówce medycznej zobowiązana była dostarczyć swojemu głównemu pracodawcy zaświadczenie o niekaralności, co też zrobiła. W związku z tym byłam przekonana, że jest osobą niekaraną, która drugi raz nie musi przedkładać ww. zaświadczeń*. Natomiast w drugim przypadku wyjaśniła, że Pani (...) *jest zatrudniona do sprzątania placówki, do której w tym celu przychodzi w godzinach wieczornych po zamknięciu żłobka lub w sobotę. Pani (...) posiada w tym celu swój klucz do placówki*.

W związku z powyższym uznałam, że jako nie pozostająca w kontakcie zarówno z dziećmi oraz pozostałymi pracownikami nie musi posiadać ww. zaświadczeń.

(akta kontroli str. 406-410)

Zdaniem Najwyższej Izby Kontroli treść przywołanego przepisu w sposób jednoznaczny wskazuje, że przed podjęciem zatrudnienia – rozumianego w tym przypadku jako zawarcie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej,

³⁰ I tak: 1/ W.J. – zatrudniona od 24 czerwca 2024 r. jako pomoc przy dzieciach/opiekunka, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 17 października 2022 r. i 4 lipca 2024 r.; 2/ M.Cz. – zatrudniona od 11 kwietnia 2023 r. do 31 sierpnia 2023 r. jako opiekunka, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 17 kwietnia 2023 r.; 3/ B.K. – zatrudniona od 1 października 2022 r. do 31 sierpnia 2024 r. jako woźna/pomoc przy dzieciach, przedłożyła zaświadczenie dotyczące braku figurowania w kartotece karnej z 20 października 2022 r.

³¹ 1/ B.Ch. – zatrudniona od 28 lutego 2020 r. na czas nieokreślony w ramach umowy zlecenia jako pielęgniarka; 2/ R.Sz. – zatrudniona od 3 czerwca 2019 r. na czas nieokreślony w ramach umowy zlecenia (sprzątnie placówki).

przedstawia się zaświadczenie o niekaralności, wystawione nie wcześniej niż trzy miesiące przed rozpoczęciem pracy. Tym samym ustawodawca nie dopuścił możliwości uznania tego wymogu za spełniony w oparciu o złożone przez osobę ubiegającą się o zatrudnienie zaświadczenie wydane w dacie wcześniejszej niż 3 miesiące przed nawiązaniem stosunku pracy i przedłożone pracodawcy np. na potrzeby odbywania stażu lub w związku z zatrudnieniem w innym żłobku. Odnośnie dwóch przypadków braku przedłożenia zaświadczenia treść przywołanego przepisu jednoznacznie wskazuje, że ww. obowiązek dotyczy pielęgniarki lub innej osoby zatrudnionej do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku.

2. W zakresie czterech osób zatrudnionych w Żłobku³² w okresie objętym kontrolą nie dochowano obowiązku weryfikacji czy osoby te figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, pomimo wynikającego z art. 15 ust. 4 ww. ustawy o żłobkach wyłączenia możliwości zatrudnienia w żłobku osoby, której dane zostały ujęte w tym Rejestrze. Ponadto, w czterech przypadkach³³ dokonano wymaganej weryfikacji już po rozpoczęciu pracy w Żłobku tych osób.

Stosownie do wymogów art. 15 ust. 4 ustawy o żłobkach, pielęgniarką, opiekunem lub inną osobą zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku, nie może być osoba, która figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Ponadto, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich³⁴, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi pracodawcy lub inni organizatorzy w zakresie takiej działalności są obowiązani do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

(akta kontroli str. 403-410)

Odnośnie dwóch przypadków braku weryfikacji w Rejestrze w związku z zatrudnieniem, właścicielka żłobka wyjaśniła, że w jednym z nich Pani (...) *przed zatrudnieniem poinformowała, że pracując jako pielęgniarka w związku z wykonywanym zawodem w placówce medycznej zobowiązana była dostarczyć swojemu głównemu pracodawcy zaświadczenie o niekaralności, co też zrobiła. W związku z tym byłam przekonana, że jest osobą niekaraną, która drugi raz nie*

³² 1/ B.Ch. – zatrudniona od 28 lutego 2020 r. na czas nieokreślony w ramach umowy zlecenia jako pielęgniarka; 2/ R.Sz. – zatrudniona od 3 czerwca 2019 r. na czas nieokreślony w ramach umowy zlecenia (sprzątnie placówki); 3/ L.A. – zatrudniona od 13 maja 2024 r. jako pomoc przy dzieciach/woźna, wydruk z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z 10 lutego 2021 r., 15 listopada 2021 r. i 21 października 2024 r. (w toku kontroli); 4/ M.F. – zatrudniona od 6 maja 2024 r. jako opiekunka, wydruk z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z 5 listopada 2020 r. i 21 października 2024 r. (w toku kontroli).

³³ 1/ K.O. - zatrudniona od 1 września 2020 r., weryfikacja w Rejestrze w dniu 14 listopada 2022 r.; 2/ A.R. - zatrudniona od 2 lutego 2024 r., weryfikacja w Rejestrze w dniu 8 lutego 2024 r.; 3/ M.Cz. - zatrudniona od 11 kwietnia 2023 r., weryfikacja w Rejestrze w dniu 8 maja 2023 r.; 4/ B.K. - zatrudniona od 1 października 2022 r., weryfikacja w Rejestrze w dniu 19 października 2022 r.

³⁴ Dz. U. z 2024 r., poz. 560. W brzmieniu obowiązującym od 30 stycznia 2020 r. do 7 lipca 2023 r., w okresie tym w treści przywołanego przepisu zmianie uległa jedynie nazwa właściwej komisji, która od dnia 26 lutego 2023 r. stanowi Państwową Komisję do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15.

musi przedkładać ww. zaświadczeń. Natomiast w drugim przypadku wyjaśniła, że Pani (...) jest zatrudniona do sprzątnięcia placówki, do której w tym celu przychodzi w godzinach wieczornych po zamknięciu żłobka lub w sobotę. Pani (...) posiada w tym celu swój klucz do placówki. W związku z powyższym uznałam, że jako nie pozostająca w kontakcie zarówno z dziećmi oraz pozostałymi pracownikami nie musi posiadać ww. zaświadczeń. W trzecim przypadku wyjaśniła, że (...) Po zakończeniu pracy na ½ etatu 31 sierpnia 2022 r. w „Wesołej Gromadce” Pani (...) pracując w tym samym czasie w placówce obok na ½ etatu, kontynuowała na cały etat pracę w Żłobku Kraina Malucha. Po zakończeniu pracy w Krainie Malucha, od następnego dnia Pani (...) rozpoczęła pracę od 13 maja 2024 r. w „Wesołej Gromadce”. Byłam przekonana o braku konieczności ponownego pozyskania ww. zaświadczeń ze względu na ciągłość wykonywanej pracy w tym okresie. Przedkładałam również aktualne zaświadczenia z ww. rejestrów wydane w 2024 r. W ostatnim przypadku wyjaśniła, że Pani (...) przed podjęciem zatrudnienia w „Wesołej Gromadce” była zatrudniona w żłobku „Kraina Malucha” i posiadała ww. zaświadczenia z tego okresu. Byłam przekonana o braku konieczności ponownego pozyskania ww. zaświadczeń ze względu na ciągłość wykonywanej pracy w tym okresie. Przedkładałam również aktualne zaświadczenia z ww. rejestrów wydane w 2024 r.

Właścicielka żłobka wyjaśniła, że w jednym z czterech przypadków weryfikacji po rozpoczęciu pracy osoby w Żłobku (...) Nie byłam świadoma, że osoby nie pracujące z dziećmi muszą mieć na moment zatrudnienia (...) zaświadczenie dotyczące braku figurowania w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Odnośnie dwóch przypadków wyjaśniła, że (...) W odniesieniu do opóźnienia w przekazywaniu zaświadczenia dot. braku figurowania w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym nie jestem w stanie wskazać powodu zaistniałego opóźnienia. W ostatnim przypadku opóźnienia w weryfikacji wyjaśniła, że (...) Opóźnienie dotyczące przekazania zaświadczenia (...) wynikało z napotkanych przez Panią (...) problemów dotyczących błędnie założonego profilu zaufanego niezbędnego do uzyskania zaświadczeń.

(akta kontroli str. 403-410)

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor oraz zatrudnieni w okresie kontroli opiekunowie, posiadali niezbędne kwalifikacje do pełnienia swoich obowiązków, a liczba tych pracowników dostosowana była do liczby dzieci. Opiekunom zapewniono możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach.

Stwierdzono jednak, że w przypadku sześciu pracowników Żłobka zaświadczenia o niekaralności tych osób zostały wystawione wcześniej niż trzy miesiące przed podjęciem zatrudnienia, a w sześciu przypadkach dopuszczono do pracy osoby, bez uprzedniego przedstawienia wymaganych zaświadczeń o niekaralności. Ponadto w przypadku czterech osób pracujących w Żłobku nie dokonano weryfikacji, czy figurują one w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w czterech przypadkach dokonano jej po rozpoczęciu pracy w tych osób Żłobku.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Dostosowanie liczby dzieci w grupach do wielkości powierzchni pomieszczeń przeznaczonych na ich zbiorowy pobyt.
2. Złożenie wniosku o uzyskanie decyzji Komendanta PPSP w zakresie spełnienia wymagań przeciwpożarowych dla budynku Żłobka.

3. Zapewnienie okresowego przeprowadzania prób ewakuacyjnych.
4. Wyeliminowanie przypadków zatrudniania pracowników, bez uprzedniego przedstawienia przez te osoby zaświadczenia o niekaralności i braku weryfikacji tych osób w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 9 grudnia 2024 r.

Kontroler

Agnieszka Broszczak
główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
p.o. Dyrektor
Iwona Zyman

/-/

.....
podpis